

MEKJARVIK EIENDOM AS
Randaberg Bruk Randabergveien 356
4073 RANDABERG

Kontakt saksbehandler
Kirsten Redmond Kristiansen, 51568777

Svar på søknad om tillatelse etter forurensningsloven tiltak i sjø. 51/20 51/84, Mekjarvik, Randaberg kommune.

Med hjemmel i forurensningsloven § 7 gis det tillatelse til utfylling i sjø på gnr. 51, bnr. 20 og 84, Mekjarvik Industriområde, Randaberg kommune. Tillatelse gjelder utfylling i sjø av ca. 14 500 m³ dagsbruddmasser av fyllitt, som vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 2 500 m².

Vilkårene for tillatelsen fremgår av side 5-6.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker.

Vi varsler gebyr for saksbehandling.

Fylkesmannen viser til søknad datert 26.08.2020, der Nyland Byggeadministrasjon AS søker på vegne av Mekjarvik Eiendom AS om fornyelse av tillatelse til utfylling i sjø av 20.01.2017. Søknaden omhandler utfylling i sjø på eiendom 51/20, 84, Mekjarvik industriområde, Randaberg kommune.

Sakens bakgrunn

Tiltakshaver Mekjarvik Eiendom AS fikk 11.01.2015 tillatelse til utfylling i sjø på gnr. 51, bnr. 20 og 84, Mekjarvik industriområde, Randaberg kommune. Tillatelsen omfattet utfylling av ca. 16 500 m³ sprengmasser av fyllitt, over et sjøbunnsareal på ca. 4 400 m². Dette arbeidet ble påbegynt i oktober 2016 og avsluttet i november 2016. Arbeidet ble utført av Rygg Maskin AS.

Figur 1: Bilde: Mekjarvik industriområde – utfyllingsområde

Tiltakshaver søkte om tillatelse om tilleggsutfylling i sjø på gnr. 51, bnr. 20 og 85, Mekjarvik industriområde, Randaberg kommune. Fylkesmannen i Rogaland ga tillatelse 20.01.2017 for tilleggs utfylling i sjø på ca. 14 500 m³ dagsbruddmasser av fyllitt, som vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 2 500 m². Denne utfyllingen kom ikke til utførelse grunnet krav fra Statens Vegvesen om at reguleringsplanen (Plan nummer 2011007) måtte endres. Endringer gjaldt en reduksjon av fylling

innenfor molo fra 12.887 m² til ca. 7500 m². Kjørevei med tilhørende veigrunn er forskjøvet ca. tre meter mot sør og bestemmelser om en kum tilknyttet Rennfast ble vedtatt.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Reguleringsplan endringen ble godkjent i Randaberg kommune 06.06.2019¹. Vedtaket ble påklaget av berørt grunneier. Klagen omhandlet negative påvirkninger på Randabergbukta som følge av videre utbygging i området. Kommuneplanutvalget tok ikke klagen til følge. Klagen ble videresendt til Fylkesmannen for endelig avgjørelse i samsvar med plan – og bygningsloven § 1-9. Fylkesmannen stadfestet kommunens vedtak av 06.06.2019 og tok ikke klagen til.

Kommuneplanen vedtatt av Randaberg kommune (plan 2011007) gjelder utfylling innenfor molen på ca. 7 500 m². Fylkesmannen anser tiltaket som planavklart.

Søknad om fornyet tillatelse

Gjeldende søknad fra tiltakshaver Mekjarvik Eiendom AS omhandler fornyet tillatelse til å utvide fyllingen som beskrevet i søknad til Fylkesmannen fra 20.12.2016 med tillatelse gitt 20.01.2017. (referanse 2016/14842). Gjeldende søknad omhandler ingen endringer i omfang av fyllingen eller andre forhold utover det som tidligere er gitt tillatelse, og gjelder utfylling i sjø av ca. 14 500 m³ over et berørt område på ca. 2 500 m².

Den tidligere tillatelse (med endring) har opphørt, og arbeidet som er gjennomført er sluttrapportert til Fylkesmannen. Det er derfor nødvendig å utstede en ny tillatelse til utfylling i sjø.

Miljøforhold

Naturmangfold

Det er i Temakart Rogaland² registrert en tareskog av verdi A som omkranser den store moloen ved Mekjarvik. NIVA meddelte i 2015 at verdiklassifiseringen er gitt på grunnlag av nærheten til en stor forekomst mot nordvest, og at forekomsten med moloen kan ses bort fra da den vokser på et kunstig substrat.

I Randabergbukta, nord for molen, er det registrert en ålegrasforekomst av verdi C (lokalt viktig), samt bløtbunnsområder av verdi A (svært viktig). Utfyllingen vil ifølge en Ecofact rapport³ fra 2011 komme svært nær på to mindre ålegrasenger som befinner seg innenfor moloen. Ved gjennomføring av første del av utfyllingen gitt av tillatelse 11.01.2015 har Nyland Byggeadministrasjon AS i sin sluttrapport til Fylkesmannen dokumentert at siltgardin ble etablert nordøst for fremtidig fyllingsfot. Siltgardinet ble montert 28.10.2016 og fjernet etter 16.11.2016 når utfyllingsarbeidet var ferdigstilt i samsvar med tillatelsens vilkår. Videre utfylling vil ikke berøre området hvor ålegrasengene er lokalisert.

Fiskeridirektoratets kartverktøy viser at tiltaksområdet ligger i nærheten av registrerte gyteområder for tosk av stor verdi⁴.

Vannforekomst

Tiltaksområdet er en del av vannforekomsten «Byfjorden-Åmøyfjorden» og er klassifisert som

¹ Detaljregulering av Mekjarvik nord. Plan ID 1127 2011007. Randaberg kommune.

² <https://www.temakart-rogaland.no/>

³ Ecofact (2011) Mekjarvika Industriområde. Rapport nr: 141.

⁴ Fiskeridirektoratets kartdatabase [Yggdrasil](#)

beskyttet kyst/fjord. Ifølge VannNett⁵ er den kjemiske tilstanden klassifisert som dårlig. Dette skyldes påvirkning fra fastlandsdelen av vannforekomst, hovedsakelig en generell forurensing fra industri i Mekjarvik og Dusavika samt deponi avrenning til Dusavika. Den økologiske tilstanden i vannforekomsten er klassifisert som moderat. Det er det vannregionspesifikke stoffet PFOS som trekker tilstanden ned.

Bunnforhold og sedimenter

DNV gjennomførte sedimentundersøkelser utenfor ferjekaien i Mekjarvik i 2010. Undersøkelsene påviste konsentrasjoner av tributyltinn (TBT) tilsvarende tilstandsklasse IV (dårlig) og enkelte PAH-forbindelser tilsvarende klasse III (moderat). Det er ikke tatt prøver inne i utfyllingsområdet, men det antas at tilstanden er tilsvarende og at forurensingstilstanden i bunnsedimentene må anses som dårlig. Det er imidlertid lite finstoff på sjøbunn i planområdet.

Unntak fra forhåndsvarsling

I henhold til forurensingsforskriften §36-4 *Unntak fra forhåndsvarsling*, vurderer Fylkesmannen at høring og offentlig ettersyn i dette tilfelle kan unnlates. Dette begrunnes med at søknaden ikke omhandler endringer i omfang av fyllingen eller andre forhold utover det som tidligere er godkjent i tillatelse fra 2017 (saksnummer 2016/14842). Den opprinnelig søknad om tillatelse ble lagt ut på offentlig høring slik at miljøforholdene ble belyst. Den nye tillatelsen blir kunngjort i ettetid og høringsinstanser får tilsendt kopi.

Fylkesmannens vurdering

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldsloven §8 og forurensingsforskriften § 36-2.

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket oppimot de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører jf. forurensingsloven § 11 og § 16. Vannforskriften § 4 og naturmangfoldsloven §§8-12 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Naturmangfoldsloven

Naturmangfoldsloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Vurderingene gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelser og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler inn vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten «Byfjorden – Åmøyfjorden» endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med

⁵ <https://vann-nett.no/portal/>

mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Forurensningsloven

Forurensningsloven § 7 omhandler plikten til å unngå forurensing. Det går frem av § 7 annet ledd at ansvaret for å hindre forurensing og redusere skader når forurensning inntreffer, faller på den ansvarlige for forurensingen. Den ansvarlige skal sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkingen av forurensingen. Han plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensingen eller av tiltakene for å motvirke den. Forurensningsmyndigheten kan pålegge den ansvarlige å treffe tiltak etter annet ledd, innen en nærmere angitt frist.

Miljøpåvirkning fra arbeidet

Partikkelspredning

Sjøbunnen i det aktuelle området antas å være forurenset og tiltaket kan føre til partikkelspredning av forurensende sedimenter. Bunnsedimentene i utfyllingsområdet er imidlertid relativt grovkornede og det antas derfor at partikkelspredningen fra sjøbunnen er begrenset.

Det kan antas å forekomme spredning av finstoff fra utfyllingsmasene av fyllitt. Dette kan få konsekvenser for ålegrasengene i influensområdet hvor suspenderte materiale kan føre til nedslamming og svekkede lysforhold for arten.

Den store moloen som omkranser området antas å hindre/begrense partikkelspredning til områdene utenfor. Dersom spredningen utenfor moloen likevel skulle forekomme, kan dette ha negative konsekvenser for gyteområdet for torsk og viktige naturtyper i Randbergbukta.

Spredning av plast

Utfylling av sprengsteinmasser kan erfaringsmessig føre til spredning av skyteledninger i plast. Plast kan være svært skadelig for sjøfugl og det marine miljø. Bruken av siltgardin kan hindre spredningen av skyteledninger av plast og forenkle oppsamling arbeidet.

Samlet miljøbelastning

Utføring av arbeid i sjø ved Mekjarvik kan utgjøre en risiko for skade på naturmangfoldet basert på kunnskapsgrunnlaget i saken, jf. naturmangfoldsloven § 10. To ålegrasenger som befinner seg innenfor moloen er spesielt utsatt for negative konsekvenser av partikkelspredning som følge av arbeidet. Arbeidet kan også ha negative konsekvenser for gyteområdet for torsk og ålegrasforekomster i Randbergbukta om partikkelspredningen oppstår og når utenfor moloen.

Etablering av siltgardin ved utfyllingens ytterkant kan imidlertid antas å avgrense partikkelspredningen betydelig og minimere eventuelle negative virkinger av tiltaket. Siltgardin kan også bidra til å minimere spredningen av skyteledninger i plast og forenkle oppsamlingsarbeidet.

Metode

Under utfyllingen i 2016 ble det montert siltgardin slik det går frem av tillatelse gitt 11.01.2015. Siltgardin ble montert i ytterkant av utfyllingsområdet for å hindre partikkelspredningen. Utfyllingen ble gjennomført fra land. Arbeidet med videre utfylling forutsetter at en ny siltgardin blir etablert i samhold med vilkår gitt i gjeldene tillatelse.

Ved nødvendighet for utfylling via lekter, vil det bli nødvendig å etablere et 0.5 m tykt tildekkingslag/buffersone langs fyllingsfoten, der de mest finkornede tilgjengelige massene fra dagbruddet skal benyttes. Buffersonene tykkelse og utbredelse skal dokumenteres ved dykkerkontroll.

Vedtak

Med hjemmel i forurensingsloven § 11 gir Fylkesmannen i Rogaland, Mekjarvik Eiendom AS sin tillatelse som omfatter utfylling i sjø av ca. 14 500 m³ dagsbruddmasser av fyllitt over et berørt sjøbunnsareal på ca. 2500m².

Det stilles nedfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensing, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Tiltakshaver må dekke kostnadene ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldsloven § 11.

Tillatelsen forutsetter at tiltaket utføres i samsvar med gjeldene reguleringsplan og avklares i henhold til annet regelverk.

Vilkår

Med hjemmel i forurensingsloven 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen.
2. Tiltakshaver skal gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Det skal iverksettes tiltak som sikrer at arbeidene medfører minst mulig skade på det marine miljø:
 - 4.1. Utfyllingsmassene skal bestå av rene sprengsteinsmasser.
 - 4.2. Det skal iverksettes tiltak for å hindre partikkelspredning: Før arbeidene i sjø påbegynnes skal det etableres en siltgardin som skal være montert slik at den hindrer partikkelspredning ut av tiltaksområdet. Det skal utføres daglig visuell kontroll av siltgarden for å sikre at den fungerer etter hensikten. Inspeksjonen skal loggføres. Siltgarden skal ikke demonteres før 8 dager etter at arbeidene i sjø er avsluttet.
 - 4.3. Dersom deler av utfyllingsarbeidene må utføres fra lekter, kan siltgarden fjernes etter en 8 dagers pause i arbeidene i sjø. Det skal legges et tildekkingslag/buffersone med 0,5 m tykkelse i ytre del av utfyllingsområdet som skal bestå av de mest finkornede tilgjengelige massene fra dagbruddet. Buffersonens tykkelse og utbredelse skal dokumenteres ved dykkerkontroll. Eventuell utfylling i sjø uten bruk av siltgardin kan ikke foregå i perioden mai t.o.m. september med hensyn til vekstsesongen for ålegras.

- 4.4. Det skal iverksettes tiltak for effektiv oppsamling av eventuelle skyteledninger i plast mv. i sjø. Det skal daglig utføres visuell kontroll av partikkelinnholdet i sjø rundt tiltaksområdet. Kontrollen skal loggføres.
- 4.5. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingen under og etter avsluttet arbeid. Ferdig fyllingskråning skal sikres mot utrasing.
5. Støy fra utfyllingsarbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016).
6. Før anleggsarbeidene startet på tiltakshaver ha etablert beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører akutt forurensning. Planen skal også omfatte tiltak som skal iverksettes dersom det forekommer uventet partikkelspredning utenfor siltgardinen. Beredskapsplanen skal sendes til Fylkesmannen for godkjenning før arbeidene i sjø starter.
7. Under gjennomføring av tiltaket skal virksomheten overvåke tiltaket blant annet for:
 - Å sørge for at avbøtende tiltak som utføres er tilstrekkelig effektive til å hindre uønskede effekter.
 - Å kunne iverksette strakstiltak ved behov.
 - Å dokumentere at krav i tillatelse overholdes.
8. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at fylkesmannen varsles umiddelbart.
9. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes til Fylkesmannen innen 8 uker etter arbeidet er avsluttet.
10. Tillatelsen gjelder i 2 år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Mekjarvik isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensingsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller lemper som følger av virksomheten, jf. § 53. for å sikre at bestemmelsene i forurensingsloven eller tillatelse blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensingsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på internettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under emnet *Miljø og klima*.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser etter forurensingsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Fylkesmannens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyr sats 8 jf. forurensningsforskriften §39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endringer av tiltalser*. Mekjarvik Eiendom AS skal derfor betale et gebyr på **kr. 9 900.-** for Fylkesmannens behandling av søknaden om fornyelse av tillatelse. Etter forvaltningsloven § 16 har partene i en sak rett til å uttale seg før vedtaket blir gjort. Eventuelle merknader til varsel om fastsetting av saksbehandlingsgebyr sendes til Fylkesmannen innen 3 uker fra varselet er mottatt, jf. Forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Dette vedtaket kan klages på til miljødirektoratet av berørte parter innen 3 uker etter at de er blitt gjort kjent med vedtaket. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes til Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
fung. fylkesmiljøvernssjef

Sunniva Røyneberg
Praksisstudent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER
Randaberg kommune	Pb 40	4096	Randaberg
Statens vegvesen, Region Vest	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
NYLAND BYGGADMINISTRASJON AS	Brannstasjonsveien 22	4312	SANDNES
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger